

2021/2252(INI)

12.5.2022

ADVIES

van de Commissie buitenlandse zaken

aan de Commissie ontwikkelingssamenwerking

inzake de toekomstige Europese financiële architectuur voor ontwikkeling
(2021/2252(INI))

Rapporteur voor advies: Isabel Santos

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie buitenlandse zaken verzoekt de bevoegde Commissie ontwikkelingssamenwerking onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. is ingenomen met de erkenning van de Raad dat een nieuwe Europese financiële architectuur voor ontwikkeling (EFAD) het beginsel “eerst het beleid” moet volgen en benadrukt dat de cruciale inspanningen van de EU op het gebied van ontwikkelingssamenwerking de belangen van de partnerlanden moeten eerbiedigen en consistent moeten zijn met de andere externe activiteiten van de EU en in lijn moeten zijn met haar strategische belangen, haar transformatiebehoeften en vooral haar waarden, waaronder de rechtsstaat, democratie, mensenrechten, gendergelijkheid en het klimaat;
2. wijst op de centrale rol van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI – Europa in de wereld), met inbegrip van het bijbehorende Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling+ (EFDO+), en op de noodzaak om de doelstellingen, richtsnoeren en uitgavendoelstellingen van het instrument te eerbiedigen, zoals die inzake klimaat, biodiversiteit en gendermainstreaming voor het EFAD; is zich ervan bewust dat het Parlement nauw moet worden betrokken bij de vaststelling van de strategische oriëntatie voor de programmering en uitvoering en de algemene controle daarvan mogelijk moet maken;
3. is in dit verband ingenomen met de bereidheid van de EU om de dringendste mondiale uitdagingen aan te pakken door te investeren in de duurzame ontwikkeling van de mondiale infrastructuur, met name in groene technologieën en digitale connectiviteit via de Global Gateway van de EU, met volledige inachtneming van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen, de Overeenkomst van Parijs, sterke beschermingswaarborgen op het vlak van biodiversiteit en de rechten van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen; verzoekt de Commissie te werken aan de doeltreffende governance van de Global Gateway-strategie, die moet worden bevorderd onder de algemene leiding van de voorzitter van de Commissie, en verzoekt haar in verband hiermee nauw samen te werken met de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Europese Dienst voor extern optreden, de Raad en het Parlement, en erop toe te zien dat de EU-instellingen en de lidstaten in het kader van de Team Europa-aanpak actieve zeggenschap krijgen; verzoekt de Commissie het Parlement naar behoren te betrekken bij de besluitvorming over de investeringsprogramma's van de Global Gateway, en het Parlement regelmatig te informeren over de ontwikkelingen in verband hiermee, onder meer wat betreft de gevolgen voor de begroting, zodra deze zich voordoen, met name via de toetsing van het NCIDI – Europa in de wereld;
4. onderstreept dat er nieuwe spelers zijn opgekomen op het gebied van mondiale financiering, waaronder landen met economische en geopolitieke belangen die vaak tegenstrijdig zijn met die van de EU en indruisen tegen het door de EU uitgedragen concept van democratie, rechtsstaat, vrede en duurzaamheid; dringt er in dit verband bij de Europese Investeringsbank (EIB), de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO) en andere instellingen voor ontwikkelingsfinanciering (DFI's)

op aan een kader te scheppen voor nauwere samenwerking inzake gezamenlijke financieringsprojecten en -platforms en de doeltreffendheid van de uitvoering ervan in landen buiten de EU te verbeteren dankzij een aangescherpt zorgvuldigheidsonderzoek over hun werkzaamheden op sociaal, ecologisch en mensenrechtengebied, evenals solide verantwoordingsmechanismen voor getroffen gemeenschappen;

5. onderstreept dat er efficiënter gebruik moet worden gemaakt van synergieën en dat de financieringsinitiatieven van de EBWO, de EIB en andere DFI's die gericht zijn op landen van het Europees nabuurschap, met bijzondere aandacht voor kandidaat-lidstaten van de EU, beter op elkaar moeten worden afgestemd; wijst er tegen de achtergrond van de oorlog die momenteel in Oekraïne woedt op dat Europese financiering in nabuurschapslanden en kandidaat-lidstaten een onmisbaar element is van de hervormingen die nodig zijn om aan de toetredingscriteria te voldoen, in overeenstemming met de belangen van de EU op het gebied van buitenlands beleid;
6. betreurt de verlaging van de begrotingstoewijzing voor een aantal regio's in het meerjarig financieel kader 2021-2027 van de EU; is zich er tegelijkertijd van bewust dat de geopolitieke impact van de aan regio's als Latijns-Amerika toegewezen middelen niet noodzakelijkerwijs wordt bepaald door het totale bedrag van de begroting; benadrukt in dit verband dat er adequate beleidssturing van de Commissie nodig is om ervoor te zorgen dat de beschikbare instrumenten van het EFDO+ worden gebruikt om nauwe partnerschappen met regio's te realiseren en bij te dragen tot hun ontwikkeling;
7. wijst op de conclusies van de Raad van 4 juni 2021, waarin de lidstaten de "status quo plus"-optie hebben onderschreven om de huidige situatie te verbeteren, met het oog op een effectievere samenwerking tussen de EIB en de EBWO, en tevens met de DFI's in het kader van een Team Europa-aanpak; herhaalt dat de Team Europa-aanpak een sterke bijdrage kan leveren aan het vermogen van de EU om haar ontwikkelingsdoelstellingen te verwezenlijken in een concurrerend mondiaal financieel landschap; is ingenomen met de onlangs aangenomen routekaart ter verbetering van de EFAD en verzoekt de Commissie de lidstaten aan te sporen middelen en financiering te bundelen en samen te werken op het gebied van coördinatie en communicatie in het kader van gemeenschappelijke projecten (Team Europa-initiatieven); benadrukt dat de EFAD lacunes en overlappingsen moet vermijden om de impact en het leiderschap van de EU op het gebied van ontwikkeling niet te ondermijnen;
8. verzoekt de Commissie verder te gaan dan de status quo en sterk en duidelijk sturing aan het beleid te geven, met de juiste begeleiding op het hoogste politieke niveau, om de samenhang van het EU-optreden als Team Europa te waarborgen door concrete maatregelen en een routekaart voor te stellen voor de toepassing van de versterkte EFAD bij de succesvolle uitvoering van Europese initiatieven, zoals de Global Gateway-strategie, de Green Deal en – na vaststelling ervan – het strategisch kompas, met het oog op een grotere strategische autonomie van de EU, meer strategische solidariteit met gelijkgestemde landen en een versterkte capaciteit om bij te dragen aan internationale stabiliteit, veiligheid en vrede, met name wat betreft de bevordering en eerbiediging van het internationaal recht, in nauwe samenwerking met de VN, de NAVO, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa, de Afrikaanse Unie en partnerlanden, of indien nodig alleen; verzoekt de Commissie de waarden van de EU via haar partnerschappen te bevorderen;

9. is ingenomen met de structuur van de EFAD die op meerdere pijlers berust en een hefboomeffect sorteert voor de deskundigheid en de rol van al zijn leden, namelijk de EIB, de EBWO, de Europese bilaterale financieringsinstellingen en Europese DFI's; dringt aan op verdere coördinatie en samenwerking tussen deze EFAD-leden, in overeenstemming met de conclusies van de Raad over de EFAD; herinnert eraan dat de EFAD gebaseerd moet zijn op een inclusieve architectuur, waarbij er wordt samengewerkt met alle Europese ontwikkelingsbanken en financiële instellingen, wordt voortgebouwd op hun respectieve deskundigheid en toegevoegde waarde, en wordt bijgedragen aan een sterkere impact op ontwikkeling en meer additionaliteit; verzoekt de Commissie concrete en tijdige maatregelen voor te stellen om de samenwerking tussen deze actoren te intensiveren en inclusieve partnerschappen met kleinere Europese DFI's te bevorderen in de geest van Team Europa, onder meer met een op maat gesneden aanpak om laatstgenoemden te ondersteunen bij de toegang tot financiering en bij hun aanvragen voor pijlerbeoordelingen;
10. benadrukt dat DFI's worden aangespoord om meer risico's te nemen in hun investeringsprogramma's via het EFDO+, om ook de meest kwetsbare economieën te bereiken; verzoekt de Commissie in dit verband een grotere rol te spelen bij het waarborgen van meetbare en aanvullende ontwikkelingseffecten zonder de lokale markt te verstoren of op oneerlijke wijze te concurreren met lokale economische actoren, en bij het helpen ontwikkelen van de aanbodzijde van projecten door de voorbereiding van projecten te ondersteunen en DFI's te helpen bij de coördinatie, waarbij tevens kleinere DFI's moeten worden betrokken;
11. bevestigt dat de EIB een specifieke rol en een concrete verantwoordelijkheid heeft als financiële arm van de EU met een mondiaal bereik; dringt aan op verdere kapitalisatie van de EIB als een exclusief instrument van de EU met het oog op een versterking van haar activiteiten ter ondersteuning van de prioriteiten van het buitenlands beleid van de EU en op de waarborging van inclusieve samenwerking met Europese ontwikkelingsbanken en financiële instellingen; is in dit verband ingenomen met de oprichting van EIB Global; dringt aan op een versterking van de capaciteiten van de EIB in het veld om de Commissie te ondersteunen bij de beleidsdialoog en de vaststelling van projecten;
12. is ingenomen met de aanzienlijk verbeterde open architectuur in het kader van het EFDO+ en verzoekt de Commissie en de lidstaten om de EIB, de EBWO, de Europese bilaterale financieringsinstellingen en Europese DFI's te voorzien van een betrouwbare en verbeterde operationele omgeving die gebaseerd is op een solide gelijk speelveld op het vlak van governance en toegang tot EU-middelen, waarin zij hun grotere rol met betrekking tot leningen aan derde landen doeltreffend kunnen vervullen en middelen van de particuliere sector kunnen mobiliseren, terwijl transparantie, verantwoordingsplicht en passend toezicht worden gegarandeerd, zoals vereist door NDICI – Europa in de wereld, en door een verdere verbetering van de onafhankelijke klachtenmechanismen en het zorgvuldigheidskader; is zich ervan bewust dat de hoeveelheid middelen die vereist zijn voor de initiatieven in kwestie, zoals de Global Gateway, niet kan worden vergaard als publieke en private actoren hun krachten niet bundelen;
13. dringt aan op een beter geografisch evenwicht bij het gebruik van EFDO+-blending en -

garanties in overeenstemming met het NDICI – Europa in de wereld, en op steun voor de minst ontwikkelde en meest kwetsbare landen; benadrukt in deze context dat de EIB zijn capaciteit ter ondersteuning van de ontwikkeling van de particuliere sector in Afrika moet versterken en verzoekt de EIB in dit verband meer middelen uit te trekken voor Afrikaanse micro-, kleine en middelgrote ondernemingen via de gemengde begroting van het EFDO+;

14. merkt op dat de Team Europa-aanpak een unieke kans biedt om veel meer te profiteren van de impact en zichtbaarheid van de EU in de wereld dan nu het geval is, en om onze waarden en belangen verder te bevorderen zonder iemand aan zijn lot over te laten; wijst erop dat het inclusieve karakter van Team Europa ook als leidraad moet dienen voor de EFAD; merkt op dat de sleutel tot het welslagen van de Team-Europa-aanpak de beleidsgestuurde samenwerking en coördinatie van de EU in een transparante en inclusieve omgeving is, waaronder het openbaar maken van informatie uit Team Europa-initiatieven, zoals over interventiekosten, ingezette financieringsinstrumenten en investeringen die gezamenlijk eigendom zijn van partnerlanden; benadrukt dat de vroegtijdige, nauwe betrokkenheid van het Parlement bij de strategische oriëntatie van Team Europa-initiatieven, het programmeringsproces hiervan en het toezicht hierop van cruciaal belang is voor het behoud van hun democratische legitimiteit; benadrukt in verband hiermee dat het Parlement de werking van de EFAD in het kader van de Team Europa-aanpak verder moet versterken; herhaalt dat het, om de huidige wereldwijde uitdagingen aan te pakken, van essentieel belang is om de EFAD relevanter, consistentier en responsiever te maken, maar dat dit niet ten koste mag gaan van het recht van het Parlement om toezicht uit te oefenen op de wijze waarop de middelen voor extern optreden worden gebruikt of op het vaststellen van politieke prioriteiten, en dat daarmee voldoende rekening gehouden moet worden;
15. onderstreept in verband hiermee dat voor de EFAD een gedecentraliseerde aanpak vereist is om met succes ten uitvoer te kunnen worden gelegd, en herinnert er daarom aan dat de rol van de EU-delegaties als contactpunt moet worden versterkt om vroegtijdige besprekingen met de lidstaten, de EIB, de Europese DFI's, actoren uit de particuliere sector en andere partners ter plaatse mogelijk te maken, in het kader van een Team Europa-aanpak; benadrukt hoe belangrijk deze betere coördinatie tussen de Commissie, de Europese Dienst voor extern optreden en de EU-delegaties is, vooral in ontwikkelingslanden met de meest kwetsbare economieën, teneinde discussies en samenwerking met relevante actoren ter plaatse aan te wakkeren om de meest doeltreffende projecten in kaart te brengen;
16. verzoekt de Commissie erop toe te zien dat de financieringsinstellingen het conditionaliteitsbeginsel toepassen met betrekking tot het instrument voor pretoetredingssteun van de EU, het NDICI – Europa in de wereld en alle andere relevante financieringsinstrumenten, door dit beginsel te koppelen aan de eerbiediging van de rechtsstaat, de mensenrechten en de democratie en het te verankeren in de EFAD; onderstreept dat gendergelijkheid, met name de economische emancipatie van vrouwen, en gendermainstreaming volgens de vereisten van het NDICI – Europa in de wereld, centraal moeten staan in de EFAD;
17. onderkent dat de EFAD gericht is op de kwetsbaarste regio's waar de behoeften het grootst zijn, met name de minst ontwikkelde en kwetsbare landen, vooral Afrikaanse

landen ten zuiden van de Sahara, maar dringt erop aan rekening te houden met het feit dat ongeveer twee derde van de gecombineerde externe activiteiten van de EIB en de EBWO gericht is op toetredings- en nabuurschapslanden waar de EU de recent geïnitieerde economische en investeringsplannen voor de Westelijke Balkan en landen van het oostelijke en zuidelijke nabuurschap moet realiseren, in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, sterke beschermingswaarborgen op het gebied van biodiversiteit en eerbiediging van de lokale gemeenschappen in kwestie; verzoekt de EIB en de EBWO in dit verband om hun rol te versterken door nauwer samen te werken via concrete acties.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	12.5.2022
Uitslag eindstemming	+: 61 -: 12 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Malin Björk, Anna Bonfrisco, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Balázs Hidvéghi, Sandra Kalniete, Peter Kofod, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Thierry Mariani, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Vladimír Bilčík, Marc Botenga, Erik Marquardt, Gabriel Mato, Paulo Rangel, Ramona Strugariu

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

61	+
ECR	Anna Fotyga, Jacek Saryusz-Wolski, Dominik Tarczyński, Witold Jan Waszczykowski
NI	Fabio Massimo Castaldo, Kinga Gál, Márton Gyöngyösi, Balázs Hidvéghi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Gabriel Mato, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Paulo Rangel, Radosław Sikorski, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Ramona Strugariu, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Claudiu Manda, Pedro Marques, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Erik Marquardt, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

12#	-
ECR	Hermann Tertsch, Charlie Weimers
ID	Peter Kofod, Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani, Harald Vilimsky, Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis
The Left	Marc Botenga, Giorgos Georgiou, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz

3	0
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
The Left	Malin Björk

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding